

Remissvar
25-03-05
diariennr Ju2024/02261
Justitiedepartementet
Stockholm

**Riksförbundet Unizons yttrande över departementsskrivelsen
Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar
(DS 2024:20)**

Riksförbundet Unizon samlar över 140 kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer samt andra idéburna stödorganisationer. Tillsammans arbetar Unizon för ett jämställt samhälle fritt från våld genom att erbjuda stöd och skydd, förebyggande arbete och politiskt påverkansarbete.

Unizon har beretts tillfälle att lämna synpunkter och lämnar följande yttrande.

Utredaren har getts i uppdrag att ta fram ett förslag till förbud mot äktenskap mellan kusiner för att skapa en uppdaterad och ändamålsenlig reglering som motverkar hedersförtryck och äktenskap som ingås till följd av tvång, påtryckningar eller annan påverkan. I uppdraget har även ingått att redovisa vilka medicinska risker det finns för barn vars föräldrar är kusiner samt att överväga äktenskapshinder mellan andra nära släktingar.

Unizon instämmer i de förslag och bedömningar som presenteras i utredningen och tillstyrker utredningens förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken. Unizon har granskat förslagen utifrån de intressen som riksförbundet värnar och välkomnar de förslag som innebär ett förstärkt samhällsskydd som leder till ökad trygghet för våldsutsatta kvinnor och flickor. Unizon ser att kusinäktenskap är en viktig aspekt och vanligt förekommande när kvinnor och flickor tvingas till giftermål mot sin vilja. Kvinnor ska ha rätt att individuellt välja sin partner och att också besluta om att lämna sitt äktenskap.

10.4 Ett förbud mot kusinäktenskap

Kusinäktenskap leder till ökad kontroll och begränsningar för kvinnan och Unizon tillstyrker förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken men lämnar följande synpunkter.

- Förbudet måste kombineras med stödinsatser för att skydda kvinnor och flickor som tvingas att ingå kulturella eller religiösa kusinäktenskap.
- Att vid separation säkerställa ekonomisk trygghet för kvinnor som tvingats att ingå kusinäktenskap utomlands och lever i samboförhållande.
- Att tillsätta utbildnings- och informationsinsatser till yrkesverksamma och berörda samhällsgrupper.
- Att kartlägga och följa upp effekterna av förändrad lagstiftning.

10.5 Äktenskap mellan andra nära släktingar

Unizon tillstyrker att äktenskap inte ska kunna ingås mellan dem av vilka den ena är släkt i rätt nedstigande led med den andras syskon. I utredningen framkommer även att äktenskap mellan sysslingar förekommer i hederskontexter i Sverige och om ett förbud bör omfatta sådana släktskap. Unizon efterfrågar vidare utredning kopplat till äktenskap mellan sysslingar.

Ärendet har föredragits av Suada Dani, sakkunnig och Rebecka Andersson, generalsekreterare, har varit beslutande.

Stockholm 2025-03-05

Rebecka Andersson
Generalsekreterare
Unizon